

אירוע הוקרה לעיר לה ספציה באיטליה

רמות מנשה, 19 באפריל 2012

מאת: שרה אוסצקי-לזר

(<http://www.sarahozacky.com/904/904/>)

באירוע מרגש ורב משתתפים ובנוכחות משלחת איטלקית נכבדה בראשות השגריר לואיג'י מאטיולו וסגן ראש העיר לה ספציה מאוריציאו גרציאנו, הודו חברי קיבוץ רמות מנשה לעם האיטלקי ולתושבי העיר על ההזדהות והתמיכה שהפגינו כלפיהם בשנת 1946. בדיוק לפני 66 שנים התקבצה קבוצה של כאלף ניצולי שואה בנמל לה ספציה בצפייה לעלות לארץ, ששעריה היו נעולים בידי שלטונות המנדט הבריטי. בתוכם היו חברי גרעין "בוני הנגב" של חברי השומר הצעיר, רובם הגדול "בוגרי" אושוויץ ומחנות ריכוז אחרים. הבריטים הטילו מצור על הנמל ולא התירו לאניות להפליג. המעפילים בהנהגתו של יהודה ארזי פתחו בשביתת רעב שזכתה לכיסוי נרחב בעיתונות העולמית והעלתה את בעייתם של עשרות אלפי הפליטים שהתרכזו באיטליה אחרי המלחמה ולא היה להם לאן ללכת. בשעות הקשות ההן גילו תושבי העיר לה ספציה סולידאריות מופלאה עם הניצולים היהודים. העיר סבלה הפצצות בסוף המלחמה ומצבה היה רעוע, המזון לא היה בשפע ולמרות זאת חלקו תושבי לה ספציה את המעט שהיה להם עם המעפילים ששהו על החוף כשישה שבועות בחוסר ודאות. כאשר נכנעו לבסוף הבריטים ונתנו את האות להפלגת האניות דב הוז ואליהו גולומב, ניצבו על החוף תזמורת העיר ומכבי האש יחד עם כל התושבים, וליוו את הנוסעים בנגינה ובברכת דרך צלחה עד שהאניות נעלמו מן העין.

יעקב פלך מעניק את הוקרה לסגן ראש העיר גרציאנו

השגריר מאטיולו וסגן ראש העיר גרציאנו

סיפורי התקופה הללו עברו ברמות מנשה מדור לדור ובשנה שעברה פירסם אחד מחברי הגרעין המייסד אברהם (אברשקה) ורד ספר זכרונות בו סיפר שוב את פרטי הפרשה. זה היה הניצוץ שהצית את הרעיון בליבו של חבר רמות מנשה ויקטור בליט לערוך ערב הוקרה לעיר ולתושביה וצוות גדול של חברים נרתם למשימה.

בעזרת שגרירות איטליה בישראל נוצר הקשר עם עיריית לה ספציה והוחלט על קיום האירוע במוצאי יום השואה. קהל רב של יוצאי איטליה בישראל, חברי הקיבוץ וקיבוצי האזור התכנסו בחדר האוכל של רמות מנשה לערב ארוך ומרתק, שכלל סיפורים מאותה תקופה, קטעי סרטים ותמונות, שירה וכמובן דברי ברכה והוקרה מפי השגריר, המנהל החברתי גיורא רץ וחנן ארז ראש המועצה האזורית מגידו. כמה שעות לפני האירוע נפטר בקיבוץ

אברהם דיאמנט, דמות מרכזית בקהילה, שגם הוא היה בין שובתי הרעב והעולים. למרות האבל הכבד הוחלט לקיים את האירוע, שהפך בדרכו להצדעה לאברהם, שלא זכה לקחת בו חלק.

ישראל דה בנדטי מקיבוץ רוחמה, שעלה ארצה מאיטליה ב-1949 סיפר על חלקם של חברי "החלוץ" הצעירים באיטליה בסיוע לרכישת אוניות המעפילים ואברהם ורד הדגיש בדבריו את התחושה הבלתי נשכחת של חום וידידות בהם עטפו תושבי העיר את הניצולים הצעירים בשעתם הקשה. בשיאו של הערב עלה לבמה יעקב פלך מעולי לה ספציה עם ארבעה דורות מבני משפחתו, והעניק לסגן ראש העיר קלף הוקרה ותמונת קולאז' של רמות מנשה, היישוב הפורח והמשגשג שהקימו אותם מעפילים צעירים, שחלקם כבר אינם איתנו אך בני משפחותיהם נכחו באולם. סגן ראש העיר גרציאנו הודה בדברים חמים וסיפר כי לה ספציה מעניקה מדי שנה פרס בשם "אקסודוס" לאנשים המתנדבים בקהילה, עוזרים למיעוטים או פעילים בחינוך לרב תרבותיות. העיריה גם משגרת מדי שנה משלחת נוער לאושוויץ כדי ללמוד מקרוב על השואה.

השגריר מאטיולו אמר שלמרות העבר השחור של התקופה הפאשיסטית באיטליה בזמן מלחמת העולם השנייה, הוא גאה על חלקה של ארצו בסיוע לעלייה ב', בשלוש השנים שבין סיום המלחמה לבין הקמת מדינת ישראל. הוא הבטיח לפעול כדי שהמורשת הזאת, שהוא עצמו למד עליה רבות בעת שירותו בישראל ולצערו לא רבים מכירים אותה, תילמד ותופץ הן באיטליה והן בישראל.

הערב הסתיים בשירת שני ההמנונים ובהתרגשות רבה, בתחושה שהושב חוב של כבוד מרמות מנשה ללה ספציה לאחר למעלה משישים שנה.

פורסם ב"זמן הירוק" 25.4.2012

אני מנחה את הערב